

WOORD VOORAF

Beste deelnemers,

Voor u ligt de pensioenkrant 2015 van Stichting Pensioenfonds B&S ('het Pensioenfonds'). Hiermee willen wij u informeren over de gebeurtenissen en ontwikkelingen van de afgelopen en komende tijd.

In deze krant staan wij met name stil bij het jaarverslag 2014, de financiële positie van het pensioenfonds, het nieuwe pensioenstelsel en het nieuwe beleggingsbeleid.

Hiermee hopen wij onze missie en visie goed gestalte te geven. Onze belangrijkste visie is dat het pensioenfonds op een efficiënte en kosteneffectieve manier de pensioenregeling van de werkgever en werknemers wil uitvoeren. En ondanks de sterk toegenomen dynamiek in de pensioenwereld wil het pensioenfonds een betrouwbare en solide partner zijn voor alle betrokkenen.

Wij hopen dat met deze informatie de huidige situatie van het Pensioenfonds voldoende duidelijk is. Als er de komende tijd nieuwe ontwikkelingen zijn, laten wij u dat natuurlijk zo snel mogelijk weten. Hebt u vragen? U kunt altijd contact opnemen met het Pensioenfonds. Dat kan per e-mail (pensioenfonds@bs-gg.com) of spreek één van ons gewoon aan.

Met vriendelijke groeten,

Chantal Neele (Voorzitter)
Michiel Kampers (Vice-voorzitter)
Christiaan Stamkot (Secretaris)
Olaf Amerongen (Vice-secretaris)

1. JAARVERSLAG 2014 IN HOOFDLIJNEN

De dekkingsgraad kwam eind 2014 uit op 111,9% tegen 104,2% eind 2013. Deze toename is te verklaren door 2 factoren. Ten eerste droeg de premie die in 2014 is betaald door de werknemers en werkgever bij aan het herstel van de dekkingsgraad. Ten tweede is een winst van ruim 45% behaald met de beleggingen, in euro's bedroeg de winst op beleggingen 6,6 miljoen euro.

Omdat de dekkingsgraad voldoende is gestegen in 2014 hoeven er geen extra maatregelen genomen te worden. Ook liep het herstelplan eind 2013 al af en is het jaar 2014 dus goed verlopen en afgesloten. In het nieuwe jaar 2015 staan er weer veel nieuwe zaken op het programma. Meer over het nieuwe pensioenstelsel in deze pensioenkrant (hoofdstuk 5).

De bezittingen bedroegen eind 2014 € 28,1 miljoen en de pensioenverplichtingen € 25,1 miljoen. Omdat de bezittingen hoger zijn dan de pensioenverplichtingen is de dekkingsgraad dus boven de 100% uitgekomen op 111,9%.

Het beleggingsresultaat was in 2014 extreem hoog. Hier tegenover staat dat de pensioenvoorziening ook is gestegen. Het pensioenfonds moet dus nu meer geld in kas hebben om alle huidige en toekomstige pensioenen te kunnen betalen. Wel is het zo dat de winst op beleggingen harder is gestegen dan de pensioenvoorziening, waardoor ook de dekkingsgraad verder is toegenomen.

Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds heeft dus goed gewerkt. In hoofdstuk 5 komen wij terug op het nieuwe beleggingsbeleid voor 2015 en de jaren daarna. Door de nieuwe regels in het nieuwe pensioenstelsel moet het beleggingsbeleid aangepast worden. Anders is onze pensioenregeling op de lange termijn niet meer te financieren. Meer hierover in hoofdstuk 5.

Er zijn inmiddels 15 gepensioneerden tegenover 452 actieve deelnemers werkzaam bij B&S en 390 oud deelnemers. In totaal is in 2014 nog slechts € 15.000 aan pensioen uitgekeerd, omdat de gepensioneerden een groot deel van hun pensioenuitkering hebben opgebouwd voor 2006 toen het B&S Pensioenfonds nog niet bestond. B&S had toen het pensioen ondergebracht bij een verzekeraar (AMEV).

In onderstaande tabel zijn nog enkele kerncijfers van de periode 2010-2014 weergegeven:

Tabel II: Overzicht jaarrekeningen 2010-2014

	2014	2013	2012	2011	2010
Deelnemers					
Deelnemers	452	433	442	414	367
Gewezen deelnemers	390	357	319	272	237
Pensioengerechtigden	<u>15</u>	<u>13</u>	<u>12</u>	<u>11</u>	<u>9</u>
Totaal aantal deelnemers	857	803	773	697	613
<i>Bedragen in €*1.000</i>					
Premiebijdrage	2.167	2.051	2.176	1.685	1.492
Ouderdomspensioen	6	5	5	5	3
Tijdelijk ouderdomspensioen	4	3	2	1	2
Partnerpensioen	3	3	3	3	2
Wezenpensioen	2	2	2	2	2
Saldo overdracht van rechten	94	-	38	11	74
Pensioenuitvoeringskosten	1	-	-	20	26
Financiële positie					
Beleggingen	22.020	13.403	11.831	9.211	6.820
Pensioenvermogen ¹	28.118	18.459	17.412	13.787	10.897
Technische voorzieningen	25.119	17.710	17.338	15.620	11.082
Dekkingsgraad aanwezig	111,9%	104,2%	100,4%	88%	98%
Dekkingsgraad vereist	110%	111%	109%	109%	109%
Dekkingsgraad volgens herstelplan	110%	109%	98%	107%	105%
Beleggingen					
Directe beleggingsopbrengsten	15	32	32	163	163
Indirecte beleggingsopbrengsten	6.633	-587	1.286	294	62
Kosten	<u>-15</u>	<u>-11</u>	<u>-18</u>	<u>-1</u>	<u>-20</u>
Totaal beleggingsopbrengsten	6.633	-567	1.300	456	205

Het bestuur heeft besloten om geen indexatie te verlenen. In de pensioenregeling is de indexatie afhankelijk van de resultaten en financiële positie van het pensioenfonds. Alhoewel de dekkingsgraad weer wat gestegen is ten opzicht van voorgaande jaren, is de dekkingsgraad van het fonds nog niet hoog genoeg om een indexatie toe te kunnen kennen. De dekkingsgraad moet dan eerst gedurende langere tijd boven de 115% uitkomen.

2. DEKKINGSGRAAD 2015

De dekkingsgraad kent een bijzonder verloop in 2015. Zoals hierboven gemeld was de dekkingsgraad eind 2014 111,9%. Tot en met juni 2015 schommelde de dekkingsgraad steeds tussen de 110% en 115%, een vrij stabiel verloop dus.

Echter in juli 2015 heeft De Nederlandsche Bank (DNB), de toezichthouder op de pensioenfondsen, in 1 keer de rekenrente fors verlaagd van 4,2% naar bijna 3,0%. Dit is toen ook veel in het nieuws gekomen. Zoals bekend zorgt een renteverlaging altijd tot een daling van de dekkingsgraad. Bij een lagere rente moeten pensioenfondsen nu meer geld in kas hebben om alle huidige en toekomstige pensioenen te kunnen betalen.

Juist bij het B&S Pensioenfonds komt een renteverlaging erg hard aan omdat wij zoveel jonge deelnemers hebben. De pensioenen die in de toekomst (bij ons vaak pas over 30 tot 40 jaar) moeten worden uitgekeerd moeten dan tegen een lagere rente over een erg lange periode van 30 tot 40 jaar worden verdisconteerd. Daarom is de dekkingsgraad in juli dus gedaald van 113% naar 100%.

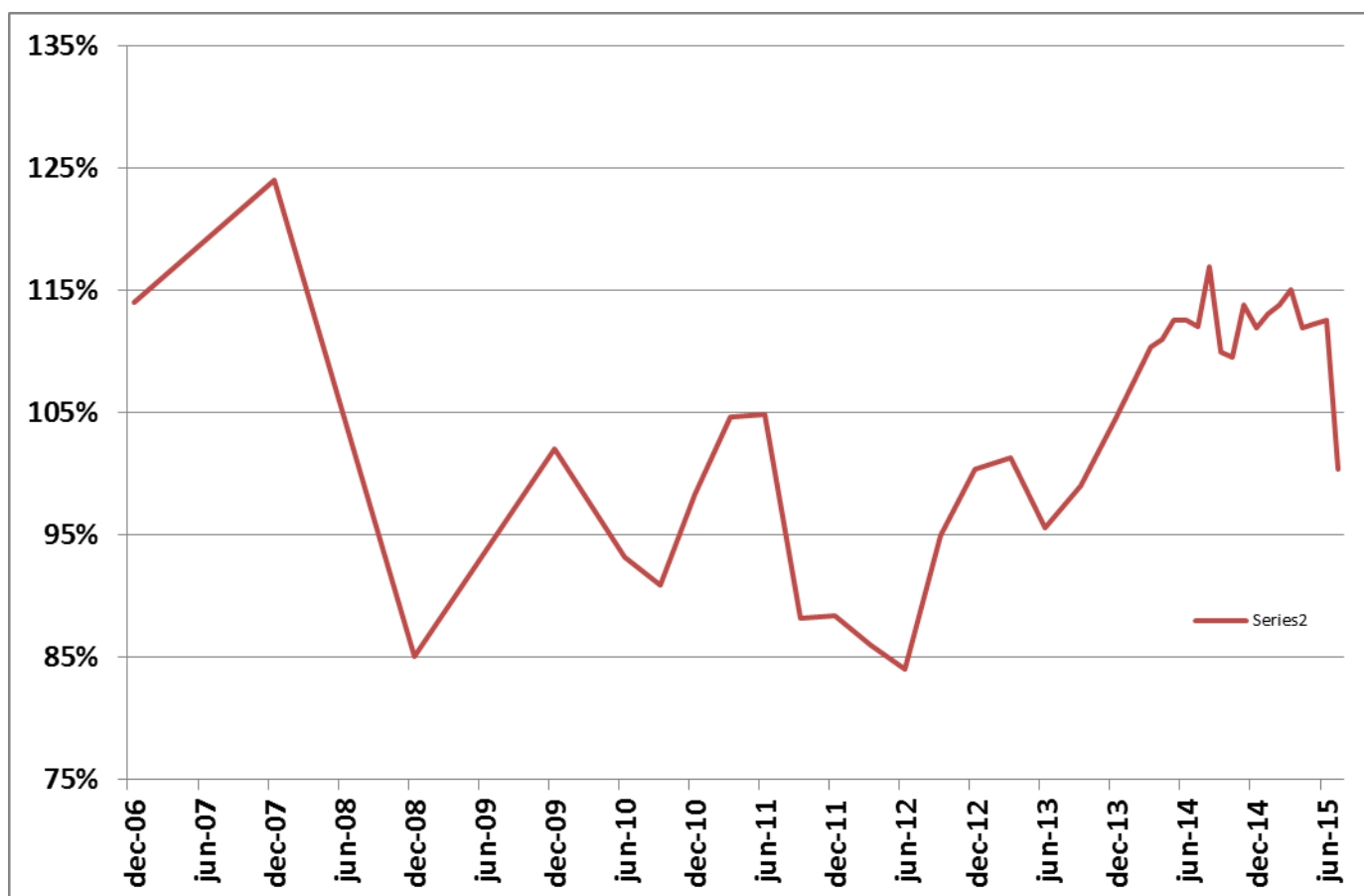
Dit komt dus puur door een plotselinge wijziging in de regels door DNB waar de pensioenfondsen zich niet op hebben kunnen voorbereiden. Er is geen sprake van een renteverlaging of andere wijziging op de financiële markten, alleen de rekenrente voor de lange termijn is aangepast.

Hierdoor is het pensioenfonds in juli in een dekkingstekort beland. Dit betekent dat ons fonds een dekkingsgraad heeft die lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104%.

Het bestuur heeft inmiddels een herstelplan ingediend bij DNB. Hieruit blijkt dat het pensioenfonds binnen 10 jaar op eigen kracht, dus zonder extra maatregelen of kortingen, weer boven de vereiste dekkingsgraad kan komen.

Mocht in een jaar de dekkingsgraad toch onvoldoende zijn gestegen, dan kan het zijn dat er wel gekort moet worden. Maar dan mag de korting wel over 10 jaar worden uitgesmeerd. Dus stel dat op enig moment een korting van bijvoorbeeld 2% nodig is, dan hoeft in dat jaar slechts 0,2% gekort te worden en mag de overige 1,8% naar de daaropvolgende 9 jaar verschoven worden. Als dan in het volgende jaar de financiële positie weer verbeterd is, hoeft de korting van 0,2% niet meer te worden doorgevoerd.

Tabel III: Verloop dekkingsgraad 2006-2015

3. NIEUW PENSIOENSTELSEL 2015

In de vorige pensioenkrant hebben wij u al geïnformeerd over het nieuwe pensioenstelsel dat op 1 januari 2015 is ingegaan. Er zijn inmiddels meer zaken bekend geworden waar we hier bij stil willen staan. Ook heeft het bestuur alle juridische documentatie aangepast aan het nieuwe pensioenstelsel.

Doel van het nieuwe pensioenstelsel is dat grote schommelingen op de financiële markten niet direct tot grote ingrepen in de pensioenen moeten leiden. Er wordt voor de pensioenen namelijk vooral voor de lange termijn belegd. Tijdelijke mee- of tegenvallers worden nog wel verwerkt in de pensioenen maar wel verspreid over een groot aantal jaren. Het doel is ook om de premies stabiel te houden en niet steeds bij slechte of goede tijden de premies te verhogen of te verlagen.

De belangrijkste nieuwe regels hebben wij hieronder vermeld:

- De jaarlijkse pensioenopbouw is verlaagd naar het nieuwe wettelijke maximum 1,875%. Bovendien geldt deze pensioenopbouw tot een maximum salaris van € 100.000. De reden hiervoor is dat we nu allemaal langer moeten doorwerken tot 67 jaar en het kabinet verder wenst te bezuinigen. De opbouw per jaar kan dan verlaagd worden omdat we meer jaren moeten werken en gemiddeld minder lang pensioen ontvangen.
- Vanaf 2015 moet een "beleidsdekkingsgraad" worden gebruikt voor de financiële positie van het pensioenfonds. Dit is een gemiddelde van alle

dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. De dekkingsgraad is dan meer stabiel en zal niet meer plotseling sterk kunnen veranderen.

- De pensioenen en pensioenaanspraken zullen minder snel geïndexeerd kunnen worden. Er mag in het nieuwe pensioenstelsel pas geïndexeerd worden als de financiële positie sterk genoeg is om ook in de komende jaren te kunnen indexeren.
- Tegenvallers in de financiële positie leiden niet zo snel meer tot kortingen. Tegenvallers kunnen namelijk worden uitgesmeerd over 10 jaar. Elk jaar moet dan opnieuw gekeken worden of het herstel voldoende is. Er kan dan jaarlijks weer een aanpassing van de eerder doorgevoerde tegenvaller zijn, die dan ook weer over 10 jaar wordt uitgesmeerd. Hierdoor zal de dekkingsgraad niet meer zo veel schommelen en stabiel worden.
- Er moet jaarlijks een haalbaarheidstoets worden uitgevoerd door het pensioenfonds. Hierbij wordt bekeken of het berekende pensioenresultaat binnen de grenzen past die elk pensioenfonds heeft gesteld. Het pensioenresultaat is de ontwikkeling van de koopkracht van de pensioenen voor een periode van 60 jaar. De uitkomsten zullen jaarlijks gedeeld worden met de werkgever en werknemers via de krant of aparte memo's. Als het pensioenresultaat buiten de grenzen valt moeten aanvullende maatregelen worden genomen of moeten de grenzen aangepast worden. De in overleg met de OR gekozen verwachting voor het B&S Pensioenfonds is een gemiddelde indexatie van 50% van het algemeen prijspeil met een ondergrens van 10%. Voor 1 oktober moet de eerste haalbaarheidstoets worden uitgevoerd en ingediend bij DNB.

4. HAALBAARHEIDSTOETS 2015

Het bestuur heeft onlangs de verplichte haalbaarheidstoets zoals hierboven beschreven laten uitrekenen. Hierbij wordt het pensioenresultaat per leeftijdscategorie voor 60 jaar berekend. De resultaten zijn positief en liggen binnen de marges.

Zo geldt voor iemand die nu 25 jaar is dat gemiddeld 89% van de prijsinflatie kan worden goedgemaakt door indexatie van de pensioenen in de komende 60 jaar. Ook voor andere leeftijdscategorieën ligt dit percentage tussen de 86 en 93%, voor alle leeftijden gezamenlijk is het gemiddelde 88%. Dit betekent dus dat het pensioen ook in de toekomst gemiddeld genomen en op basis van de gekozen variabelen zijn koopkracht in grote mate (88%) behoudt.

In een slecht weer scenario met tegenvallende economische omstandigheden kan gemiddeld nog steeds 56% van de prijsinflatie goedgemaakt worden door indexatie van de pensioenen. Ook blijkt uit de toets dat de premie van 21,0% naar verwachting voldoende realistisch en haalbaar is. Er is dus momenteel geen aanleiding om iets te wijzigen.

Deze haalbaarheidstoets zal jaarlijks herhaald worden, de volgende toets staat gepland in de zomer van 2016. Het bestuur zal dan uiteraard weer de resultaten aan jullie meedelen.

5. NIEUW BELEGGINGSBELEID

Het bestuur heeft uitgebreid gekeken naar het beleggingsbeleid. In het nieuwe pensioenstelsel (genaamd "nFTK") gelden er namelijk vele nieuwe regels en variabelen. Deze moeten gebruikt worden bij het toetsen of de premie en de financiële positie van het pensioenfonds nog voldoende is om de pensioenen te financieren.

Hieruit kwam naar voren dat de huidige opzet van het beleggingsbeleid in het nieuwe pensioenstelsel niet meer voldoende is om ook in de toekomst de pensioenen te kunnen financieren.

Daarom heeft het bestuur enkele varianten laten uitrekenen in een ALM studie. Dit is een onderzoek waarbij gekeken wordt welk beleggingsbeleid het beste past bij een specifiek pensioenfonds. In de verschillende varianten is het aandeel van de aandelen verhoogd ten opzichte van de obligaties. Er is gekeken naar varianten met 70-30%, 60-40% en 50-50% verhouding tussen obligaties en aandelen.

Daarnaast is ook gekeken naar de mate van renteafdekking. Zoals hierboven aangegeven heeft een wijziging in de rentestand grote gevolgen voor de dekkingsgraad van ons pensioenfonds. Daarom is al sinds lange tijd een deel van de renteschommelingen afgedekt in het beleggingsbeleid. Hierdoor is de invloed van renteschommelingen op de dekkingsgraad wat beperkt.

Bij de ALM studie is gekeken of de mate van renteafdekking nog verder geoptimaliseerd kan worden. De huidige renteafdekking is 60%, doorgerekend is nu of dit verlaagd kan worden tot 50% of juist verhoogd moet worden naar 85%.

Hieruit blijkt dat de renteafdekking voor een beter pensioenresultaat verlaagd kan worden naar 50%. De reden is dat de algemene verwachting is dat de rentestand de komende jaren weer wat zal gaan stijgen. Door de renteafdekking iets te verlagen zal het pensioenfonds meer profiteren van deze rentestijging en zal de dekkingsgraad relatief meer stijgen.

Uit de resultaten blijkt verder dat de varianten met een hoger aandeel in aandelen op de lange termijn leiden tot hogere dekkingsgraden. Dit komt door de hogere verwachte rendementen op aandelen in vergelijking met obligaties. Hierdoor is de verwachte indexatie ook wat hoger met gemiddeld 1,3% per jaar.

Wat vooral een voordeel is in deze varianten is dat de verwachte koopkracht fors hoger is. In de varianten met een lager aandeel in aandelen moet er namelijk meer gekort worden omdat er dan te weinig rendement op de beleggingen gemaakt wordt. Als we de huidige mix van 80% obligaties en 20% aandelen niet zouden veranderen, kan het pensioenfonds de komende jaren gemiddeld jaarlijks slechts 1,75% pensioenopbouw financieren in plaats van de afgesproken 1,875%.

In de variant met 50% aandelen en 50% obligaties kan het pensioenfonds elk jaar wel de volledige opbouw van 1,875% financieren en is er na 15 jaar gemiddeld nog een koopkracht van 96% (het pensioenresultaat). Ook is in deze variant de huidige premie van 21,0% voldoende om de nieuwe pensioenopbouw te financieren.

Als de huidige mix van 80-20% niet veranderd wordt, zal de premie naar gemiddeld 23% moeten stijgen en is het pensioenresultaat gemiddeld slechts 80%, fors lager dus dan de 96% bij de 50-50% mix.

Vanwege bovenstaand heeft het bestuur besloten om de beleggingsmix te wijzigen naar 50% aandelen en 50% obligaties en hierbij ook de renteafdekking te verlagen naar 50%. Dit past ook beter bij het B&S Pensioenfonds vanwege de gemiddeld lage leeftijd van de deelnemers. Het pensioenfonds belegt vooral voor de hele lange termijn met een beleggingshorizon tot 40 jaar. Het is dan ook meer gebruikelijk om meer risico te nemen en relatief meer te beleggen in aandelen. Ook andere pensioenfonds met een vergelijkbaar profiel hebben een dergelijke beleggingsmix.

Uiteraard zijn er strikte voorwaarden voor het beleggingsbeleid en houdt het pensioenfonds buffers aan voor de mogelijke risico's op de financiële markten. Het bestuur zal het nieuwe beleggingsbeleid de komende maanden invoeren en jullie uiteraard op de hoogte houden van de resultaten van het nieuwe beleggingsbeleid.

6. WAT SPEELT ER NOG MEER?

Persoonlijke wijzigingen graag melden

Graag willen wij u eraan herinneren om wijzigingen in uw persoonlijke situatie zo snel mogelijk te melden bij de afdeling HR van B&S. Het gaat bijvoorbeeld om huwelijk, geregistreerd partnerschap, scheiding, verhuizing. De afdeling HR geeft deze wijzigingen dan direct door aan onze pensioenadministrateur zodat alle persoonlijke gegevens altijd up to date zijn. Zo krijgt u altijd de juiste correspondentie en is de pensioenopbouw en pensioenuitkering altijd correct.

Nieuwe UPO is verstuurd!

Alle deelnemers hebben als het goed is onlangs het nieuwe UPO ('uniform pensioenoverzicht') ontvangen. Op dit UPO ziet u het pensioen dat u t/m 2014 hebt opgebouwd. Het UPO geeft u daarnaast inzicht in het pensioen dat u kunt bereiken als u tot uw pensionering bij B&S blijft werken. Maar ook wat er met uw pensioen gebeurt als u onverhoopt komt te overlijden. Bovendien ziet u gelijk met hoeveel uw pensioen is toegenomen. Deze *Factor A* hebt u nodig voor de aangifte inkomstenbelasting 2015.

Het UPO is een standaard overzicht dat voor iedereen die in Nederland pensioen opbouwt ongeveer gelijk is. De cijfers op het UPO verschillen natuurlijk wel per persoon! Samen met het UPO ontvangt u een uitgebreide toelichting. Hierin staat hoe u het UPO moet 'lezen'.

Websites Pensioenen

Sinds 2011 is de website www.mijnpensioenoverzicht.nl in de lucht. Op deze site is voor iedere werkende een overzicht te vinden van alle opgebouwde

pensioenrechten bij de verschillende werkgevers die men heeft gehad. Het grote voordeel is dat alles centraal en in een oogopslag inzichtelijk is. De gegevens op deze site worden periodiek ververst.

Een kleine toelichting hierbij: Bij sommige deelnemers is ook nog ASR te zien als pensioenuitvoerder zonder dat er een pensioenbedrag is vermeld. Dit komt omdat alle bij B&S opgebouwde pensioenrechten (ook in het verleden) op deze website te zien zijn onder Stichting Pensioenfonds B&S, dus ook de ASR pensioenen.

Daarnaast is het bestuur bezig met een eigen website voor het B&S Pensioenfonds. Deze website is dan extern toegankelijk voor iedereen en hierop zal dan ook alle informatie en documentatie van het B&S Pensioenfonds te vinden zijn. De website zal naar verwachting in december in de lucht zijn.

Vacature bestuur voor pensioengerechtigde

Zoals bekend zijn er sinds de nieuwe wet versterking pensioenfondsbesturen (1 juli 2014) vacatures in het bestuur en in het verantwoordingsorgaan voor een pensioengerechtigde. De vacature in het bestuur wordt ingevuld door een vertegenwoordiger van de werknemers zolang er zich geen pensioengerechtigde heeft gemeld. De vacature in het verantwoordingsorgaan wordt niet tijdelijk ingevuld.

Indien u als pensioengerechtigde belangstelling heeft om plaats te nemen in het bestuur van het pensioenfonds, kunt u contact opnemen met het bestuur. Wij zullen dan met u overleggen over de vervolgstappen die voornamelijk bestaan uit een verplichte opleiding tot pensioenfondsbestuurder en toetsing door de autoriteiten.

Vooruitblik 2016

Het bestuur heeft voor volgend jaar vooral het risicobeheer hoog op de agenda staan. Het bestuur wil meer structurele aandacht voor de spelende risico's en beter in kaart brengen hoe de risico's nu al zijn afgedekt en hoe deze waar nodig nog verder en beter afgedekt kunnen worden.

Er spelen diverse factoren in de pensioenwereld en het bestuur wil graag zoveel mogelijk zekerheid dat waar nodig de mogelijke risico's goed onder controle zijn zodat de pensioenen goed gewaarborgd zijn.